

PROPELLERBLADET

*Organ för F.F.V.s kamratförening
Nr 55 Årgång 44*

1993

PROPELLERBLADET

Organ för FFV Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare:

Leif Larsson

I redaktionen ingår:

Styrelsen

Föreningens styrelse:

* Ordförande: 6336 *(ny adress from 94.02.01, Kaserng 5, 723 47 Västerås)*

Leif Larsson, Gaffelgatan 10, 724 76 Västerås, 021 - 35 20 22

* V ordförande: 6060

Bengt Svensson, Skogslundsvägen 4, 732 48 Arboga, 0589 - 132 14

* Kassör: 5746

Rolf Olsson, Turedalsgatan 42, 732 31 Arboga, 0589 - 135 48

* Sekreterare: 5858

Åke Tedesjö, Bakbordsvägen 14, 724 76 Västerås, 021 - 35 44 06

* KFUK-KFUM repr:

Ingrid Petersson, Stångjärnsg 25, 724 77 Västerås, 021 - 35 33 27

* Ledamot: 4929

Karl Gardh, Anders Johanssonsg 22K, 732 47 Arboga, 0589 - 139 14

* Suppleant: 4203

Erik Fernlöf, Häradsvägen 19, 585 90 Linköping, 013 - 503 66

* Suppleant: 5325

Jan Welin, Vretvägen 35, 732 32 Arboga, 0589 - 136 49

1994 års medlemsavgift 50:- (Femtio kronor)

Postgiro 34 02 04 - 7

Nytt år och nya föresatser !

Vädret, konjunkturen och läget i landet kan vi som enskilda inte göra mycket åt, men det börjar låta som om en bättring är på väg.

Vi har, som ni kanske redan sett på omslaget, förändrat stilen genom att införa den gamla årgångsnumreringen och med Bengt och datorns hjälp gjort en anpassning till modern redigeringsteknik.

Ett extra sorgligt budskap har vi att förmedla i år. Nämligen föreningens hedersordförande, allas vår Molle, David Molins bortgång.

Han insomnade lugnt och stilla.

Föreningen deltog med blommor och bidrag till en fond, enligt hans önskemål. Vi återger minnesskrifter från VLT längre fram i PB.

Som vi tidigare nämnt blev 50-årsjubiléet -92 ett firande av skolans start medan kamratföreningen bildades 1944 och blir alltså 50 år 1994. Ni som trivdes -92, kom igen. Och ni som inte kom får chansen igen.

Vi satsar mer på klassvist firande denna gång. Kom och fira!

God Jul och Gott Nytt År

Styrelsen

Erik

Jan

Bengt

Åke

Karl

Leif

Ingrid

Rolf

Elevhemsverksamheten.

Följande artikel är hämtad från tidningen KFUK-KFUM nummer 1 1978.

Det började en fredagseftermiddag, jag tror i oktober 1941. En vänlig representant för Flygförvaltningen kom, berättade om planerad lärlingsutbildning, frågade om KFUM kunde hjälpa till med rum, mat och omvårdnad för ett 20-tal pojkar vilka beräknades komma från hela landet i början av 1942. Det verkade mycket lockande, men var få plats? Föreningens pojkhem Stora gatan 13, var fullbelagt. Annonsering efter utrymme gav ej resultat. Men herrgården vid Johannisberg, ägare Västerås stad, stod ju tom, kunde vi få hyra? Ett besök på Rådhuset i sällskap med flygdir. Olle Thunell blev positivt. Föreningens styrelse beslöt upptaga förhandlingar, som snart ledde till att elevhem ordnades vid Johannisberg för 20 ungdomar. Fastighetsägaren anslog 4.000:- kr till några reparationer. Annonseringen efter föreståndare ledde till att Aron och Siri Hallman en "svinkall" dag i början av januari kom för att se "slottet vid Mälarstranden". Sympatiskt nog höll sig råttorna borta under rundvandringen, så Aron och Siri bestämde sig. "Vi kommer"! så de tu som voro ett. Deras insats blev av stor betydelse för begynnelse och fortsättning av elevhemsverksamheten. Det var primitivt, ransoneringsstider, svårt med bränsleförsörjning, inga bilar, så småningom Arons cykel med släpkärra.

I februari 1942 kom ungdomarna. Den gamla herrgården fick liv inom sina väggar. Det var trångt i både logement och tvättrum. Men det gick en tid då anspråken ej voro stora. Kamratskapet var det inte något fel på.

Snart kom ett nytt bud från Flygförvaltningen. Till hösten vill vi öka ut skolan med ytterligare 20 elever. Vindsvåningen kunde inredas och när hösten kom bestod "familjen" av 40 ungdomar samt tjänande bröder och systrar.

Det var ordning och reda på herrgården. Man fick inte komma hem hur sent som helst, om så skedde gjordes tappra försök via någon fönsterväg.

Det lyckades inte alltid och då blev det jobb i potatiskällaren eller kanske med lövräfsan i hand under en fritidskväll.

Efter två år kom en ny årskull, skola och elevhem levde vidare. Till och från skolan, som de första åren låg på andra sidan Västerås-fjärden, färdades eleverna med buss, under övriga delen av året med cykel eller båt. Man träffar ibland Västeråsbor som beundrade tiohuggarnas stronga färd över Mälarfjärden!

1946 lämnade Aron och Siri Hallman Johannisberg – de kom tillbaka till KFUM i Västerås 1952 – och efterträddes av Valentin och Ann-Mari Hofstedt, som än idag talar gott om sina tre år på herrgården. Carl Dahlin kom och sedan Gunnar "greven" Larsson, som blev en trogen tjänare under flera år. Familjen Hofstedt flyttade till Malmslätt och där uppförde elevhem.

1949 kom David och Signe Molin till Johannisberg och Lövudden. Elevhemmet på Lövudden stod då färdigt.

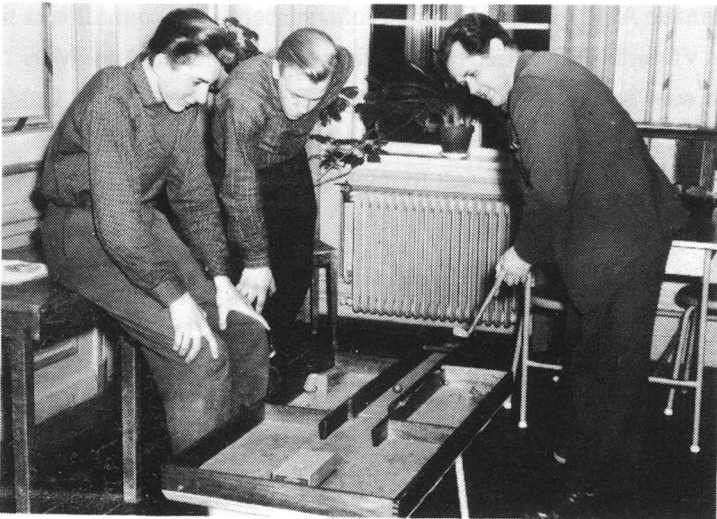
KFUM i Västerås hade blivit inkopplad i ett samarbete som verkligen var stimulerande. Elevhem blev det också i föreningshuset i Västerås, i Arboga och Malmslätt.

För allt blev Lövudden ett centrum. Flygvapenchef, souchefer; flygdirektörer, delegationer kom på besök, också många föräldrar till ungdomarna. På Lövudden möttes också skolans lärarpersonal och elevhemspersonalen till samvaro, dit förlades årsavslutningar, föräldraträffar, kamratträffar (dessa fortsätter alltjämt). Samarbetet mellan föreningen och Flygförvaltningen fungerade utmärkt. FF företrädades av byrådirektör Harry Dahl som efterträdades av överingenjör Åke Thorsén.

Till sist, elevhemsverksamheten hade aldrig blivit vad den blev om föreningen icke haft i sin tjänst så många hängivna medarbetare. Med stor omsorg arbetade föreståndare, husmödrar och övrig personal för att skapa god anda och atmosfär. En inspirerande faktor utgjorde naturligtvis samvaron med positivt inriktade ungdomar, också uppskattande föräldrar.

Erik Tunås

Under de år, 1942–1968, som samarbetet mellan Kungl Flygförvaltningen och Västerås KFUM ägde rum har det bott mer än 1.000 pojkar i elevhemmen Johannisberg–Lövudden. Fyra terminer, d.v.s. nästan 2 år, har var och en av dessa pojkar haft sin tillvaro i KFUM:s hägn, sovit, ätit och tillbringat större delen av sin fritid där.

Spridda över hela vårt land – i några fall också i andra länder – finns alltså ca 1.000 nu vuxna män, som mer eller mindre intensivt upplevt den atmosfär som rått och råder på dessa våra KFUM-anläggningar. De har idrottat, lekt, badat, åkt skridsko, hittat på hyss av olika slag men också deltagit i samkväm och möten samt bevistat gudstjänster i friluftskyrkan. Det oidentifierbara som kallas kamratskap har odlats intensivt under elevhems- och skolåren. Nu är de flesta familjefäder, som för sina barn berättar minnen från de två åren under ungdomstiden och det torde inte vara för mycket sagt att Lövudden och Johannisberg intar en plats i deras hjärtan.

Dessa f.d. elever är sammanslutna i en kamratförening, som vartannat år kallar till samling på Lövudden. När nu Lövudden jubilerar är det hundratals yngre och äldre män som har anledning sända en tacksamhetens tanke till den plats, där de fått rika och förblivande intryck under betydelsefulla ungdomsår.

David Molin

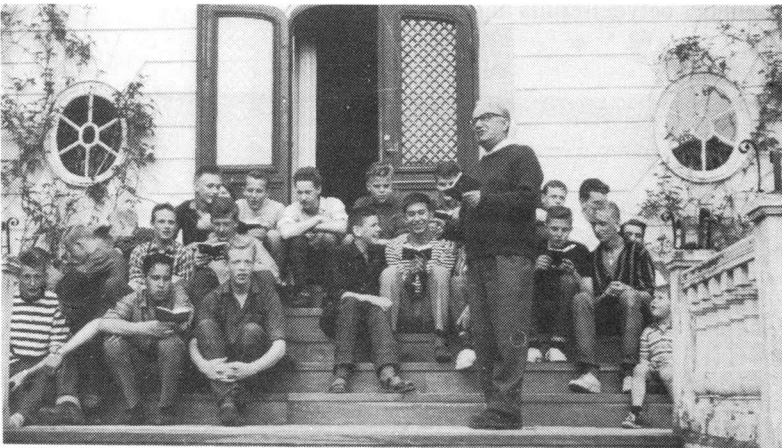

Året var 1949.

Det är svårt att inte tänka på David Molin när det nu är dags att skriva några rader till årets Propellerblad.

Det var David som för snart 45 år sedan, en varm augustisöndag tog emot mig när jag som 15 årig yngling blivit antagen som 6:e reserv vid Flygförvaltningens Verkstadsskola i Västerås. Min pappa skulle skjutsa ner min bror till Västerås där han skulle börja sin Signalistutbildning vid FCS på andra sidan Västeråsfjärden. På vägen ner stannade vi några dagar i Hedkärra utanför Fagersta för att hälsa på en farbror, och det var dit som min mamma ringde och sa att jag skulle infinna mig vid Johannisberg kommande helg.

Hon läste upp det viktigaste som jag skulle ha med mig, jag minns att vi stannade efter vägen och köpte grova skor och en overall.

Väl framme vid Johannisberg gick vi uppför den stora trappan och klev in genom dörren. Nerför trappan från övervåningen kom en kille springande och han såg genast att det var en ny "etta" som anlant. Han kom fram och hälsade mig välkommen och sa direkt att "Du kommer att längta hem som en tokig".

Det var Tord Liljeqvist.

Elvira Jansson som förberedde bullar och mjölk till kvällen ringde efter David. Han kom och hämtade mig för det var tydligen matdags på Lövudden. Jag glömmer aldrig när jag gick uppför den lilla backen vid Johannisberg och jag vände mig om och såg pappa stå vid bilen och titta efter mig. Då var det inte långt till gråten.

Nåväl dagarna gick och Tord visste hur rätt han skulle få. Det var väldigt tufft i början. Efter några dagar kom "tvåan" som hade samma nummer som mig, (jag fick nr 4929) och sa att jag skulle bjuda honom på bio, men jag var förvarnad av David, det var ingen idé att protestera, det var bara så. Tvåan som var Gunnar Näslund 4829 var mycket juste och vi blev mycket goda vänner vad jag minns.

David och Signe blev något av reservföräldrar åt oss. David var sträng men rättvis. En gång kom jag för sent till morgonmålet, jag hörde att morgonbönen pågick så jag stannade utanför och väntade. Straffet blev att välja mellan att skala potatis eller räfsa löv vid Johannisberg. Det blev lövräfsning. Den hösten var nog den längsta höst jag varit med om. När jullovet kom åkte vi i samlad trupp ner till järnvägen. Vi var ett bra gäng

som skulle åka norrut den julen. Jag och Bernt hoppade av i Ljusdal, några till i Östersund, Åhn osv...

Om inte jag minns fel så var det byte i Tillberga, Sala, Krylbo, Storvik och jag undrar om det inte var på nåt mer ställe också.

Våren gick betydligt lättare även om det var svårt att åka ifrån mamma efter jullovet. Mig fick dom ekipera om den julen. Jag hade förvandlats från yngling till ung man under hösten så byxorna svajade på halv stång och rockärmarna slutade någonstans mellan handleden och armbågen.

Midsommaren -50 fick vi nattpermis så jag och några till lånade ett stort tält utan botten och vi cyklade till en midsommarfest någonstans i närheten. Det var kallt på natten och förmodligen också i gräset för några dagar senare fick jag väldiga smärtor i vänstra delen av ryggen och speciellt när jag andades. Det gjorde ont när jag gick och att springa var helt uteslutet. Vi skulle spela fotboll en eftermiddag (obligatoriskt) och jag sa till David att jag kunde inte vara med för jag hade så ont i ryggen. Han trodde förstås att jag simulerade (sånt förekom ju ibland) så han sa att då fick jag åka till sjukan. Det

kom en "Gestapobil" och hämtade mig dagen därpå och körde mig till CVV läkare. Han lyssnade på mina lungor i två minuter och sedan blev det transport till Viksängs sjukstuga. Lunginflammation med vatten i vänstra lungan. Där låg jag med fetvadd runt bröstet i nästan 2 veckor.

Det värsta var att kommande helg var det föräldradag på Lövudden, så för dom blev det ett besök på Viksängs sjukstuga istället.

David vakade över oss både dag och natt. Tiderna måste passas, kl 22 på vardagar och 24 på lördagar och kl 23 på söndagar om jag inte minns fel. I tvåan lärde jag och många med mig i vår klass sig dansa i musikrummet. I brist på tjejer dansade vi med varandra till tonerna av Ludde Armstrong och många andra fina orkestrar.

Till slut var vi mogna att ge oss ut och dansa på riktigt. Det skedde på ett litet dansställe som låg vid Svartån, jag tror det hette ungdomsgården, även kallat Mödis. Premiären gick perfekt trots premiärnerverna. Bandet som spelade bestod av klarinett, trummor, bas och piano. Jag kan när som helst höra hur A'int miss Behaven låter i deras tappning.

En gång när David hade åkt bort så vikarierade Verner Larsson från elevhemmet i Arboga. Under den tiden kom det en flickskolklass med tjejer runt 15–16 år till Lövudden som skulle övernatta på Vandrarhemmet. Någon föreslog att vi skulle bjuda över dom på dans i musikrummet, något som skulle vara otänkbart vid den tiden om David varit hemma. Verner gick över till deras lärarinna och inviterade dom.

Trappan till våra rum och några andra utrymmen spärrades av med rep, förhållningsregler sattes snabbt upp och sen var dansen igång. Många små hjärtan sattes i brand den kvällen och i mörkret efteråt blev det både puss och kram innan Verner och deras lärarinna fångat in alla ungarna.

Så småningom hamnade jag i Arboga och jag träffade inte David annat än vid de kamratträffar som ordnades.

När jag tillsammans med Rolf Olsson också då i Arboga tillfrågades om vi ville ingå i styrelsen för FFVK var skolan nedlagd och David var pensionär.

Första styrelsemötet 1974 skedde hemma hos David och Signe. David fortfarande rakryggad och med spänst i steget rökte pipa och hade anlagt en prydlig mustasch. Jag trodde inte mina ögon. Efter den dagen träffades vi regelbundet flera gånger om året, men under helt andra förhållanden.

Borta var den respekt som vi hade när vi gick på skolan i Västerås. Nu var vi mer kompisar. Vem skulle vågat säga Du till David som etta eller tvåa. Men trots den avslappnade stämningen som vi har vid våra styrelsemöten så var han fortfarande den auktoritära ledaren som vi lyssnade till, samt rådde med och såg upp till. När han skrev artiklar och hälsningar i Pb så var de alltid genomtänkta. När han yttrade sig så var det alltid något med mening i. Han hade ett otroligt minne med massor av historier och händelser som uppkommit under hans år som elevhemsföreståndare.

De sista åren var han alltför svag för att delta i alla styrelsemöten, men han tillfrågades alltid om han ville åka med och han hälsade alltid till oss genom Åke Tedesjö, som för det mesta hämtade honom.